

Rigorózní práce mgr. Marka Tresy *Rituálny rozmer činnosti porodbyčg babíc – Normy udelovanie krstu deťom v nebezpečenstve smri pri porode*, jejímž školitelem je Benedikt Tomáš Mohelník Th.D., se zabývá činností porodních bab a zvláště udělováním křtu v případě nebezpečí smrti při porodu.

Práce splňuje rozsahová kritéria, obsahuje všechny potřebné složky (čestné prohlášení, abstrakt, seznam literatury, obsah, seznam zkratk). Text je psán ve slovenštině, její jazyková kvalita je – nakolik mohu posoudit – velmi dobrá, celková grafická úprava též, jen s nepatrnými nedostatky.

Text rigorózní práce je rozdělen na dvě hlavní části. První část představuje tematiku porodních bab v historickém kontextu s časovým zaměřením na pozdní středověk, začátek novověku a dobu osvícenství, a s místním zaměřením na Slovensko, Čechy a Moravu v rámci bývalého Rakouska-Uherska. Druhá část práce se už zaměřuje na problematiku udílení křtu porodními bábami v nebezpečí smrti plodu při porodu a na církevní normy, které se k této problematice vztahují. V závěru formuluje čtyři teze, které vymezují další možnost výzkumu pro pokračování.

Zmiňované rozdělení na dvě hlavní části je přehledné, jasné a odpovídá problematice: nejprve je třeba ji pozitivně představit, a pak až se věnovat udílení křtu v nebezpečí smrti a tomu odpovídajících církevních norem. Autor práce se během celého textu vyjadřuje stručně, a přitom dostatečně přesně, s přiměřeně četnými odkazy na literaturu ve slovenštině, češtině i světových jazycích. Z historického přehledu je patrný kulturní i náboženský vývoj, a především vývoj poznatků v bio-medicíně, který měl i zásadní vliv na to, jak byl udílen křest: např. dokud nebyly známy principy oplodnění a jasné antropologické známky plodu, nekřtily se anebo se pouze podmíněně křtily deformované plody bez hlavy.

Historická i systematická část konvergují jednak k rituálním předpisům, které vznikly v po-tridentské době, a jednak k přechodu problematiky porodních asistentek do současnosti. Zvláště zdařilým časovým i obsahovým vrcholem je představení proslovu papeže Pia XII. k porodním asistentkám z roku 1951 (s. 48-53). Zde bych poukázal na jeden formální nedostatek: pokud autor práce nedává do poznámek pod čarou originální italské znění tohoto proslovu, bylo by vhodné u jednotlivých citací tohoto textu uvést stranu z relativně dlouhého textu, aby pak bylo možné snadno ověřit správnost jeho překladu. Tento text přináší zároveň velmi důležitý apoštolský rozměr laiků a staví i otázku udílení křtu v nebezpečí smrti do širšího kontextu.

Čtyři závěrečné teze dobře formulují jednotlivé aspekty (biblický, dva historické a nakonec interdisciplinárně-pastorální), ve kterých je možné již započatou práci dále rozvíjet. Nejsem si pouze jist, zda literatura zmíněná u 3. teze (s. 57) odpovídá i navrhovanému výzkumu v prvním odstavci, tedy dobu křesťanské antiky a středověku. K dalšímu pokračování v práci na úrovni doktorátu nelze jejího autora než povzbudit.

Na závěr upozorním na dva drobné, spolu související, formální nedostatky. Autor sice zpracoval tematiku velmi dobře celkově, mohl však v úvodu zmínit, jaké prameny a jaká geografická a historická oblast byla a zůstává výchozím bodem jeho výzkumu. Možná i proto není čtenáři práce hned jasný podnázev práce: „Normy na udelovanie krstu deťom

v nebezpečnosti smrti při porodě“, o jaké konkrétní normy, se jedná. Sám autor totiž dostatečně jasně a přesvědčivě v práci ukázal, že tyto normy se v průběhu dějin vyvíjeli.

Celkově se jedná o velmi zdařilou práci, kterou jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 4. září 2022, MUDr. Lukáš Jan Fošum, Dr. Theol.